

ORDFØRER/KONTAKT:

PIA OLSEN DYHR

Pia.Olsen.Dyhr@ft.dk

LISBETH BECH POULSEN

Lisbeth.Poulsen@ft.dk

JACOB MARK

Jacob.Mark@ft.dk

BØRNEBENS FINANSLOV

SF'S ÆNDRINGSFORSLAG TIL FINANSLOVEN 2020

Danskerne gav i juni det danske Folketing en klar opgave: det er tid til politisk forandring. Den ordre fulgte Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten med udarbejdelsen af et forståelsespapir, der skal vise vejen de næste fire år: Bedre velfærd og et klima, der giver os en jordklode at bo på.

Det er områder, der efter mange års svigt kræver handling. Det er områder, der først og fremmest handler om at give vores børn en fremtid; om at sikre deres opvækst i trygge institutioner og en fremtid fri for de voldsomme belastninger, som klimaforandringerne påfører deres verden.

Sporene er således lagt for forbedringer af velfærden, en historisk grøn omstilling og et mere retfærdigt Danmark. Konkret betyder det bl.a. minimumsnormeringer, gratis psykologhjælp, stop for nationale test i de mindste skoleklasser og en bindende klimalov.

Denne finanslov skal med andre ord være børnenes – både direkte i form af opprioritering af børneområdet, men også ved at sikre, at den verden, vi giver videre til dem, er beboelig.

SF går ind i finanslovsforhandlingerne med følgende hovedforslag:

- > Minimumsnormeringer
- > Klima-handling nu
- > Socialpulje
- > Løft af folkeskolen og uddannelser

Udgangspunktet for SFs finanslov er, at der er afsat penge til som minimum at opretholde det nuværende velfærdsniveau på f.eks. ældre-, sundheds- og børneområdet, også selvom antallet af ældre vokser. Men herudover er der også sat penge af til yderligere at løfte velfærden.

SF's finanslovsforslag er selvfølgelig hundrede procent finansieret. For

at betale for løftet af velfærden og den grønne omstilling anviser vi finansiering på godt 5,5 mia. kr. i 2020. Yderligere foreslår vi en formueskat, der indføres fra 2021.

Mange af de forslag, som SF bruger til at finansiere løftet af velfærden, bidrager i sig selv til at reducere uligheden og forbedre klimaet.

HOVEDFORSLAG

Hvad betyder det så konkret, at denne finanslov skal være "børnenes finanslov"? Det betyder, at danske børn skal kunne mærke et løft i daginstitutioner, i folkeskolen og på deres uddannelser – men også på en lang række andre områder. Eksempelvis skal gratis psykologhjælp til unge give en tiltrængt, udstrakt hånd til unge, der behøver hjælp til bedre mental sundhed.

Det betyder også, at vi skal tage ambitiøse skridt

Hvad betyder det så konkret, at denne finanslov skal være "børnenes finanslov"? Det betyder, at danske børn skal kunne mærke et løft i daginstitutioner, i folkeskolen og på deres uddannelser

for at overlevere en natur, der ikke er forurennet, og et klima, hvor temperaturen ikke stiger. Vi vil arbejde hårdt for disse tiltag i finanslovsforhandlingerne både i år og i de kommende år. Følgende forslag vil være hovedprioriteter til finansloven for 2020:

Minimumsnormeringer

SF har længe kæmpet for minimumsnormeringer, og med forståelsespapiret "Retfærdig retning for Danmark" blev der skabt enighed blandt Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten om at indføre lovbestemte minimumsnormeringer, der skal være fuldt indfaset i 2025. Det indgik også i økonomiaftalerne med kommunerne. SF vil i finanslovsforhandlingerne arbejde for, at der højst skal være 3 vuggestuebørn eller 6 børnehavebørn for hver voksen i daginstitutionerne på linje med forslaget fra BUPL.

SF har noteret sig, at regeringen vil afsætte 127 mio. kr. til pædagoguddannelserne i alt over en årrække. Det er en start, men SF vil sætte yderligere fart i uddannelsesindsatsen og også afsætte midler til at ansætte mere pædagogisk personale allerede i 2020.

SF vil som led i finansloven have aftalt en konkret og håndfast indfasningsmodel for minimumsnormeringer. SF foreslår, at der afsættes 500 mio. kr. hertil i 2020 og 1 mia. kr. i 2021. Derefter skal der hurtigst muligt være fuld indfasning til 1,6 mia. kr. årligt. Uddannelse af flere pædagoger og pædagogiske assistenter er en central del af opgaven, herunder at få begrænset frafaldet fra pædagoguddannelsen. SF vil være åbne for at drøfte, hvilken del af finansieringen der i de kommende år skal gå til uddannelse og indfasning af 3/6-modellen.

Kort sagt: Hvis målet om en fuldt indfaset model for minimumsnormeringer i 2025 skal blive en realitet, så skal sporene lægges allerede nu.

Klima-handling nu

SF mener, at der så at sige skal en ordentlig spand kul på klimakampen allerede fra 2020, hvis vi skal realisere ambitionerne om at nå 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Derfor vil SF afsætte 1 mia. kr. allerede i 2020, og ønsker at afsætte yderligere finansiering hvert af de følgende år. Herudover foreslår vi, at staten investerer i en skovfond, samt at klimabistanden opprioriteres ved at øge den samlede bistandsramme.

Indsatserne skal blandt andet iværksættes på disse områder:

- > Udtag af klimabelastende landbrugsjord og nye skovarealer
- > Tilskud til udfasning af fossil energi i industrien
- > Fremme af el- og biogas i transporten
- > Lavere elvarmeafgift for at fremme varmepumper og geotermi.

Løft af folkeskolen og uddannelser

Folkeskolen har brug for et økonomisk løft, så kvaliteten af undervisningen kan øges gennem bl.a. ansættelse af flere lærere.

SFs forslag understøtter et samarbejde mellem Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening, der skal sikre en bedre, fælles folkeskole fremover. Såfremt der kan indgås en aftale, skal der på skoleområdet afsættes 1 mia. kr. på helårsbasis.

For uddannelsesområdet er det positivt, at de generelle nedskæringer nu skrinlægges, men efter år under omprioriteringsbidragets åg er der behov for at styrke uddannelsesområdet. På tværs af de forskellige uddannelser skal der afsættes midler

til bl.a. bedre forberedelse for underviserne, flere timer for de studerende og mere faglig feedback. På mange uddannelser er timetallet i dag meget lavt, og det påvirker kvaliteten. Derudover vil vi fastholde taxameterløftet for de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser, så vi undgår den besparelse, der desværre er indeholdt i regeringens finanslovsforslag. Endelig skal uddannelsesloftet væk allerede fra 2020.

Samlet set foreslår vi, at der prioriteres en ramme på 1 mia. kr. på tværs af folkeskolen og uddannelserne i 2020, og at beløbet er stigende i hele valgperioden.

Socialpulje

Med den politiske aftale fra sidste år blev satspuljen afskaffet. Satspuljen har igennem en årrække finansieret mange vigtige tiltag på socialområdet. Det er vigtigt for SF at sikre, at de tiltag ikke bliver svigtet i satspuljens fravær.

SF mener, at der så at sige skal en ordentlig spand kul på klimakampen allerede fra 2020

Det er samtidig centralt, at der er plads til at videreudvikle socialområdet. Det er derfor positivt, at regeringen har taget fat på opgaven ved at afsætte knap 200 mio. kr. årligt til en række gode tiltag som bl.a. fritidspas til udsatte børn og unge samt gratis tandpleje for socialt udsatte.

Men det er ikke nok. SF foreslår derfor, at der laves en mere ambitiøs ny socialpulje. Socialpuljen kan bl.a. også finansiere billigere psykologhjælp, efterværn for tidligere anbragte unge og indsatser ift. hjemløse unge.

Der skal i første omgang afsættes 0,5 mia. kr. på finansloven for 2020, og i de følgende år skal beløbet gradvist stige til 1,5 mia. kr., så socialområdet fortsat kan styrkes.

SF vil sikre, at der er plads til at videreudvikle velfærdssamfundet og til at finansiere den grønne omstilling.

Ramme til andre forslag

SF har en række øvrige prioriteter, som vi også vil arbejde for i denne og de kommende finanslove, herunder f.eks.:

- > Generationsforureninger
- > Reduktion af brugerbetaling på sundhedsområdet
- > En langsigtet plan for psykiatriområdet
- > Reserve til klimahandlingsplanen
- > Øget indsats mod social dumping
- > En cykelpulje

SF har afsat en ramme på godt 2,5 milliarder kroner til sådanne tiltag.

Derudover vil SF fremrykke igangsættelsen af den nye bane over Vestfyn mest muligt. Med regeringens finanslovsforslag vil projektet først blive igangsat i 2023.

FINANSIERINGSFORSLAG

SF vil sikre, at der er plads til at videreudvikle velfærdssamfundet og til at finansiere den grønne omstilling. Derfor vil SF indføre en række målrettede skatte- og afgiftstiltag, som samtidig vil kunne bidrage til at fremme den grønne omstilling og sætte en stopper for den stigende ulighed. Der er behov for en retfærdig skat på formue, renter og aktieudbytte og en skat på formueafkast, som for topskatteydere er lavere end skatten på arbejde.

Særligt når det gælder fordelingen af formuer, er uligheden stor i Danmark. SF vil derfor indføre en **formueskat på 0,5 pct.** af nettoformuer over 5 mio. kr. Derfor vil vi i finanslovsforhandlingerne foreslå, at der hurtigst muligt etableres et grundlag for denne skat, således at den kan træde i kraft fra 2021.¹ Vi vil også arbejde for en **reklameskat** på techgiganterne. Der skal udvikles og implementeres en konkret model, så vi foreslår, at skatten ligeledes træder i kraft i 2021.

I de kommende år vil det ligeledes være afgørende, at **indsatsen mod skatteunddragelse trappes op**. Det er en pligt opgave for at sikre fundamentet under velfærdssamfundet.

Finansieringsforslag, som indgår i regeringens finanslovsforslag, er ikke medtaget i dette udspil, da udspillet tager udgangspunkt i regeringens finanslovsforslag. Eksempelvis har SF foreslået en tilbagerulning af skattelettelsen for virksomhedsarvinger, hvilket allerede er medtaget i regeringens finanslovsforslag. SF vil også øge cigaretafgifterne, men hurtigere end regeringen, således at en pakke cigaretter allerede fra årsskiftet koster 60 kr.

Følgende skattetiltag indgår som finansiering fra 2020 i vores finanslovsforslag:

Omlægning af arveafgiften

Langt de fleste danskere arver en mindre sum penge. SF forslår, at arv under ½ mio. kr. skal friholdes fra arveafgift, så det flertal af danskere, der ikke arver så meget, får lov til at beholde deres penge. Samtidig arver en lille del af danskerne meget store beløb, som svarer til mange års arbejdsindtægt. I den situation mener vi godt, at man kan beskatte de meget store arvesummer en smule mere for at holde hånden under Danmarks velfærdssamfund. Derfor foreslår SF en ekstra arveafgift på 15 pct. på al arv, der overstiger 2 mio.

Provenu: 0,55 mia. kr.

Beskatning af renteindtægter og aktieudbytter for topskatteydere

Topskatteydere skal betale samme skat af renteindtægter og aktieudbytter som af arbejds løn. Konkret skal aktieindkomster f.eks. fremover indregnes i topskattegrundlaget, hvorved topskatteydere vil betale ca. 42 pct. af hele aktie-

indkomsten. I dag bliver man beskattet med 27 pct. for aktieindkomster under 50.000 kr., selv om man er topskatteyder.

Provenu: 0,77 mia. kr.

Miljøafgifter

SF mener, at der er behov for et bredt løft af en række miljøafgifter. Siden 2001 har der været et skattestop på en række punktafgifter. Afgifterne er således ikke reguleret ift. prisudviklingen, og såvel effekten som proventet fra afgifterne er derved blevet udhulet væsentligt.

SF foreslår på denne baggrund, at en række punktafgifter opjusteres på bl.a. udvalgte kemikalier. Det skal ske med miljøet for øje. Derfor lægger vi os ikke fast på de enkelte afgifter, men vil løfte afgifterne, hvor det har den største effekt, med samlet 0,5 mia. kr. Det er i tillæg til regeringens forslag om at øge plastikaafgiften. Der vil som led i forslaget være behov for at kompensere borgere med lave indkomster gennem f.eks. en øget grøn check.

Provenu: 0,5 mia. kr.

SF mener, at der er behov for et bredt løft af en række miljøafgifter.

Finansiering af klimaindsats med flyafgift

SF vil indføre en flyafgift på linje med vores nabo-lande. Konkret har vi foreslået en grøn afgift på alle flyrejser. Nærmere bestemt 60 kr. for flyrejser inden for Europa, 200 kr. på mellemlange rejser og 400 kr. på interkontinentale rejser og halv sats for børn. Vi er dog åbne for at forhandle den konkrete udformning af en afgift, idet det centrale er, at en afgift skal have den størst mulige klimaeffekt.

Der skal samtidig indføres social compensation. Vi foreslår en forhøjelse af den grønne check på 200 kr. årligt, hvilket er indregnet i nettoprovenuet.

Provenu: 0,92 mia. kr.

Besparelser på konsulentydelse i staten

SF foreslår nu en konkret model for besparelser på – i første omgang – statens område². For hvert ministerium fastsættes en ramme for udgifterne til konsulenter, mens der laves en central fleksibilitets-reserve, som kan søges til uforudsete, strengt nødvendige konsulentopgaver. Drift og nødvendig udvikling af IT-systemer undtages fra rammestyningen af hensyn til bl.a. genopretningen af skattevæsenet.

SF foreslår et sparemål på 1 mia. kr. i forhold til den fremlagte finanslov. For 2020 sættes besparelsen til 700 mio. kr. af hensyn til allerede indgåede kontrakter mv. Af besparelsen foreslås 200 mio. kr. reserveret til styrkelse af ministeriernes analysekapacitet, hvilket vil forankre viden ”in house”.

Provenu: 0,5 mia. kr.

Forhandlingsreserven

Forhandlingsreserven i regeringens finanslovsforslag medgår til finansiering af dette udspil. Finansiering: 2,1 mia. kr.

Endnotes

- 1 Som led heri skal der i Danmarks Statistik etableres en opgørelse over værdien af unoterede aktier.
- 2 SF mener at begrænsning af brug af konsulenter i kommuner og regioner bør forhandles med disse i de kommende økonomiaftaler for 2021.

ØKONOMIOVERSIGT

SF's finansieringsforslag og forhandlingsreserven vil samlet tilvejebringe 5,5 mia. kr. i 2020, som fuldt ud vil kunne dække tiltagene i dette udspil, jf. nedenfor.

Prioriteringer	Mio. kr., 2020
Minimumsnormeringer	500
Socialpulje, herunder til:	500
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Billigere psykologhjælp ▪ Efterværn for tidligere anbragte unge ▪ Fritidspas for udsatte unge ▪ Indsatser ift. hjemløse unge 	
Klimaindsats, herunder:	1.000
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtag af den mest klimabelastende landbrugsjord ▪ El- og biogas i transporten ▪ Lavere elvarmeafgift ▪ Udfasning af fossile brændstoffer i industrien 	
Ramme til uddannelse, herunder til:	1000
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Økonomisk løft af folkeskolen ▪ Genopretningsplan for uddannelsesområdet 	
Ramme til andre forslag, herunder til:	2.540
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Generationsforureninger ▪ Reduktion af brugerbetaling på sundhedsområdet ▪ En langsigtet plan for psykiatriområdet ▪ Reserve til klimahandlingsplanen ▪ Øget indsats mod social dumping 	
I alt	5.540

Finansiering**Mio. kr., 2020**

Omlægning af arveafgiften	550
Beskatning af renteindtægter og aktieudbytter for topskatteydere	770
Miljøafgifter	500
Finansiering af klimaindsatsen med en flyafgift	920
Besparelser på konsulentydelse i staten	500
Regeringens sociale reserve (erstattes af en større socialpulje)	200
Forhandlingsreserven	2.100
<hr/> I alt	<hr/> 5.540

Beløb er efter tilbageløb og adfærd.